

A 2016/2017. tanévi Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny első forduló

MŰVÉSZETTÖRTÉNET

Javítási-értékelési útmutató

- A helyes válaszok maximális pontértéke minden esetben **1 pont**. A hibás vagy hiányos válaszok (vagyis minden más válasz, ami nem egyenértékű az útmutatóban szereplőkkel) nem érnek pontot.
- A helyesírási és nyelvtani hibák nem számítanak bele az értékelésbe, az olvashatatlan válaszok viszont hibának minősülnek.
- Amennyiben az adott választ **nem a megfelelő helyre írja be, vagy** a feladatban megadotthoz képest **máshogy jelöli** a vizsgázó, **de a megoldás teljesen egyértelmű** (pl. egyszeres választás esetén egyértelmű, javítás nélküli bekarikázás), **akkor a válasz elfogadható**.
- **Feleletválasztó** vagy **egyszerű feleletalkotó** feladatok esetében a választ csak **akkor lehet helyesnek tekinteni, ha azonos vagy egyenértékű az értékelési útmutatóban** feltüntetett válasszal.
- **Hosszabb feleletalkotó, esszé jellegű feladatok** esetében a feladatmegoldásban az értékelési útmutatóban feltüntetett úgynevezett „kulcskifejezéseket” vagy **fontos válaszelemeket** kell keresni.
- A helyes „kulcskifejezések” maximális pontértéke minden esetben **1 pont**. Nem adható pont, ha a megadott válaszelem nem, vagy helytelenül szerepel a válaszban. Az értékelés megkönnyítése érdekében a részletes útmutató **gyakran egy kulcskifejezésnek különböző megfogalmazásait (szinonimáit)** is felsorolja. Természetesen a felsoroltak közül bármelyik elfogadható helyes válaszként, **de a szinonima értelmű kifejezésekért csak 1 pont jár** (még abban az esetben is, ha a válaszadó több kifejezéssel írja körül a fogalmat). **Elfogadható azonban helyes válaszként minden olyan válaszelem is, amely az értékelési útmutatóban szereplő adott kulcskifejezéssel (vagy szinonimájával) azonos értelmű, azonos jelentésű** (pl. körülírása, jellemzése).
- Bizonyos esetekben **nem csak szinonima értelmű kifejezések** szerepelnek egyazon fontos válaszelem kategóriájában, amelyet az „*és/vagy*” kifejezés jelöl. **Ezek a válaszelemek egyenértékűek és kiváltják egymást**, de a felsoroltakra csak 1 pont adható. Ez megadja a lehetőséget az adott tartalommal kapcsolatos különböző tartalmi elemek elfogadására és értékelésére.
- Hosszabb feleletalkotó, esszé jellegű kérdések esetében **lehetősége van az értékelőnek az útmutatóban nem szereplő, de az értékelő által helyesnek ítélt válaszelem elfogadására is 1–2 pont erejéig**.
- Hosszabb feleletalkotó, esszé jellegű kérdések esetében a részletes útmutató gyakran több fontos válaszelemet is felsorol, **de az elérhető pontértéket maximálja: például 15 fontos válaszelemet is tartalmaz az útmutató, de csak 10 pont szerezhető maximálisan**. Ennek az a szerepe, hogy a különbözőképpen elsajátított ismeretek elfogadására és értékelésére is lehetőség legyen.
- A részletes útmutatóban **zárójelbe tett részek** nem feltétlenül részei a megoldásnak, hanem további magyarázatokkal **segítik az értékelőt**.
- A feladatok megoldásában gyakran szerepelnek nevek. **Külföldi neveknél** helyes válasznak tekinthető az a változat is, amikor **nem a teljes név** szerepel a megoldásban (pl.: L. Bernini, Caravaggio), **magyar nevek** esetében azonban **csak a teljes név** fogadható el helyes megoldásnak (pl. Csontváry Kosztka Tivadar).
- A pontozást minden feladat esetében a feladatlap megfelelő (szürke színnel jelzett), pontozásra kijelölt négyzeteibe végezze!

1. feladat			Pontszám
1/a	egyiptomi kultúra	piramis	1 pont
	afrikai kultúra	fűkunyhó	1 pont
	indiai kultúra	sztúpa	1 pont
	kínai kultúra	pagoda	1 pont
			4 pont
1/b	kultikus célú emléképítmény		1 pont
	buddhista ereklyék elhelyezésére szolgál		1 pont
	kezdetben félgömb alakú építmény több alakváltozata ismert		1 pont
	a tökéletességet, kiegyensúlyozottságot szimbolizálja		1 pont
	<i>Egyéb elfogadható válaszelem</i>		1 pont
legfeljebb			4 pont
1/c	életmód, kultúra		1 pont
	földrajzi viszonyok / domborzati viszonyok / elhelyezés, tájolás		1 pont
	éghajlati viszonyok / szél, csapadék és fényviszonyok		1 pont
	biológiai viszonyok / növényzet, talajszerkezet és vízfelületek		1 pont
	a területre jellemző anyagok		1 pont
	/ építészeti technikák / szerkezeti megoldások / tér és tömegalakítás		1 pont
	<i>Egyéb elfogadható válaszelem</i>		1 pont
legfeljebb			5 pont
összesen			13 pont

2. feladat		
A)	keresztboltozat / csúcsíves keresztboltozat	1 pont
B)	architráv / kőgerenda / támaszgerendás szerkezet	1 pont
C)	archivolt / boltív	1 pont
D)	álboltozat	1 pont
E)	kupola	1 pont
F)	síkmennyezet / kazettás síkmennyezet	1 pont
G)	dongaboltozat	1 pont
H)	legyezőboltozat / hálóboltozat	1 pont
összesen		8 pont

3. feladat			
A) Marcel Duchamp: Biciklikerek, 1913	a) a mű technikája	ready-made / objet trouvé	1 pont
	b) a technika jellemzői	mindennapi tárgyak használata	1 pont
		a tárgyak kisebb-nagyobb átalakítása	1 pont
		nem szükséges tanulással elsajátítható technikai tudás	1 pont
		„késztermék”	1 pont
		művészeti közegbe helyezés	1 pont
legfeljebb			1+4=5 pont
B) Raffaello Santi: Athéni iskola, 1510-11	a) a mű technikája	freskó	1 pont
	b) a technika jellemzői	friss/nedves vakolatra készül	1 pont
		kötőanyaga mész	1 pont
		visszafogott színhasználat / mészálló pigmentek használata	1 pont
		időtálló	1 pont
		gyors /alla prima kivitelezés	1 pont
legfeljebb			1+4=5 pont
C) Pablo Picasso: Bacchanália bikával, 1959	a) a mű technikája	linómetszet/linóleummetszet	1 pont
	b) a technika jellemzői	sokszorosítható	1 pont
		magasnyomás	1 pont
		a dúc anyaga: linóleumlap	1 pont
		véséssel készül	1 pont
		összefogott rajzolat / síkhatású formarend	1 pont
legfeljebb			1+4=5 pont
D) Theodora és udvartartása, részlet 547 körül	a) a mű technikája	mozaik	1 pont
	b) a technika jellemzői	készülhet apró kövekből vagy kerámia- és/vagy üveglapokból	1 pont
		cementalapozás/vakolat rögzíti	1 pont
		kezdetben nedves vakolatba egyenként nyomkodták a színes lapocskákat	1 pont
		fálra vagy padlóra kerülhet	1 pont
		időtálló díszítésmód	1 pont
legfeljebb			1+4=5 pont
Összesen			20 pont

4. feladat		
4/a Mi jellemző a szimbolikus színhasználatra?		
4/a	kultúrafüggő	1 pont
	korfüggő	1 pont
	egybeeshet az árnyékhatásoktól mentes színhasználattal	1 pont
	<i>egyéb elfogadható válaszelem</i>	1 pont
legfeljebb		3 pont
4/b Mi jellemző a látványszerű színhasználatra?		
4/b	tónusfokokozatok használata	1 pont
	a formák plaszticitásának érzékeltetése	1 pont
	térmélység érzékeltetése	1 pont
	illúziókeltés	1 pont
	<i>egyéb elfogadható válaszelem</i>	1 pont
legfeljebb		3 pont
4/c Mi jellemző a képzeletbeli/látomásos vagy szubjektív színhasználatra?		
4/c	a reneszánsztól művészi szabadság érvényesül a színhasználatban	1 pont
	a művész egyéni kifejezési szándéka szerint használt színek	1 pont
	a színhasználat nem függ össze a közvetlen látvánnyal	1 pont
	a színhasználat nem függ össze a hagyományos szimbolikával	1 pont
	<i>egyéb elfogadható válaszelem</i>	1 pont
legfeljebb		3 pont
4/d	<i>hiperrealizmus:</i>	
	az 1970-es években virágzó stílus – a tömeges fotóhasználat nyomán – a festészetben és a szobrászatban	1 pont
	a modern élet jeleneinek, helyszíneinek bemutatása	1 pont
	„túlzottan élethű” ábrázolás	1 pont
	a nagyítás a festői (művészi) kifejezés eszköze	1 pont
	<i>egyéb elfogadható válaszelem</i>	1 pont
	<i>mobil (a szobrászatban)/kinetikus művészet:</i>	
	mozgó alkotás, szobor	1 pont
	1930-ban a szél hatására mozgó, lebegő konstrukciókat hoztak létre	1 pont
	a mai mobil konstrukciók gépi meghajtását számítógéppel vezérlik	1 pont
	gyakran interaktív befogadói magatartást igényel	1 pont
	<i>egyéb elfogadható válaszelem</i>	1 pont
	legfeljebb	

4/e	<i>hiperrealizmus:</i>		
	Chuk Close / Duana Hanson / Richard Estes		1 pont
	<i>egyéb elfogadható válaszelem</i>		1 pont
	<i>mobil/kinetikus művészet:</i>		
	Alexander Calder / Jan Tinguely / Nicolas Schöffer / Moholy-Nagy László		1 pont
	<i>egyéb elfogadható válaszelem</i>		1 pont
<i>legfeljebb</i>			<i>1+1=2 pont</i>
Összesen			15 pont

5. feladat			
5/a	A)	romanika / román kor / kora gótikus	1 pont
		Chartres	1 pont
	B)	rokokó / barokk / klasszicizáló barokk	1 pont
		Szentpétervár	1 pont
<i>legfeljebb</i>			<i>4 pont</i>
5/b	keresztény ikonográfia / ótestamentumi királyok		1 pont
	az épülettől csak látszólag válnak el / szervesen összekapcsolódnak az épülettel / oszlopszobrok		1 pont
	az architektonikus erővonalakat követő / nyújtott / súlytalan figurák		1 pont
	zártan / tömbszerűen formált testek		1 pont
	kőből faragott szoborcsoport		1 pont
	laposan faragott / kannelurákra emlékeztető ruharedők		1 pont
	plasztikus, kifejező fejformák / az értelemre helyezett a hangsúlyok		1 pont
	<i>egyéb elfogadható válaszelem</i>		1 pont
<i>legfeljebb</i>			<i>6 pont</i>
5/c	emlékállítás / emlékmű		1 pont
	tájképi hatásra törekvő posztamens / természetes sziklaformára faragott posztamens		1 pont
	körbejárható / körplasztika		1 pont
	merész statikai megoldásokat lehetővé tevő bronzöntvény		1 pont
	alulnézetre komponált monumentalitásra törekvő kompozíció		1 pont
	dinamikusan ágaskodó ló / látványos sziluetthatások		1 pont
	<i>egyéb elfogadható válaszelem</i>		1 pont
<i>legfeljebb</i>			<i>6 pont</i>
összesen			16 pont

6. feladat			Pontszám
6/a	A) André Kertész	20. sz.	1 pont
	B) ismeretlen mester	Kr.e. 1.sz. / (79) előtt	1 pont
	C) Giorgio Morandi	20. sz.	1 pont
	D) Paul Cézanne	19. sz.	1 pont
	E) Willem Claesz Heda	17. sz.	1 pont
	F) Georges Braque	20. sz.	1 pont
			6 pont
6/b	E) Willem Claesz Heda: Csendélet	F) Georges Braque: Hegedű és kancsó	
	fekvő formátum	álló formátum	1+1 pont
	kidolgozott, a látvány részleteinek megjelenítésére törekvő csendélet	a látványt geometrikus formákra bontató/redukáló csendélet	1+1 pont
	a látvány élethű visszaadása	töredezett formák és felületek	1+1 pont
	perspektivikus tér	nézőpontváltások síkba forgatása/összeillesztése	1+1 pont
	homogén sötét háttér előtt kibontakozó plasztikus formák	visszafogott színkezelés / tört színekkel létrehozott tónusok ritmizálják a formákat	1+1 pont
	a tárgyak anyagát érzékeltető, aprólékos ecsetkezelés	dinamikus, nagyvonalú ecsetkezelés	1+1 pont
	<i>egyéb elfogadható válaszelem</i>	<i>egyéb elfogadható válaszelem</i>	1+1 pont
legfeljebb			5+5=10 pont
Összesen			16 pont

7. feladat		
7/a	Ámon-Ré-templom	1 pont
	Karnak/Théba	1 pont
	Kr.e.16.sz./Kr.e.15.sz./Kr.e.14.sz.	1 pont
	(antik) egyiptomi	1 pont
		4 pont
7/b	a téregységek egy hossz tengelyre vannak felfűzve	1 pont
	kapuk/pilonok választják el egymástól a téregységeket	1 pont
	egymásután sorolt zárt és nyitott terek	1 pont
	nyitott udvar	1 pont
	fedett hyposztylos/oszlopcsarnok (hüposztül)	1 pont
	szentélycsarnokok	1 pont
	támaszgerendás szerkezet	1 pont
	funkció: Ámon-kultusz, szentély/templom	1 pont
	<i>egyéb elfogadható válaszelem</i>	1 pont
legfeljebb		8 pont
Összesen		12 pont
AZ ELÉRHETŐ MAXIMÁLIS PONTSZÁM 100 PONT		